

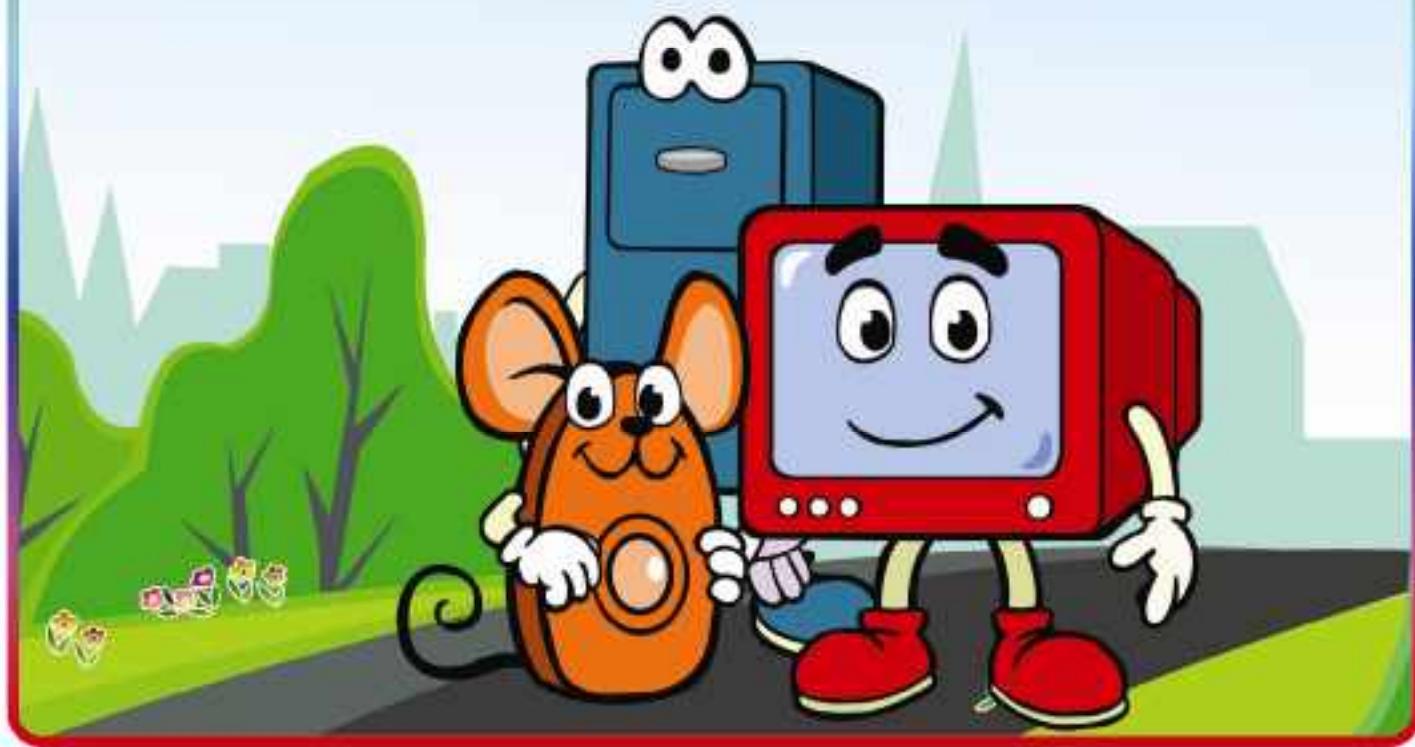
محلق سرگرمی های کودک
E-Kids

مبانی رایانه ۲

مولف: سعیده هاشمی نسب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند روشنگر

سرشناسه: مفیدی نسب، سعیده، ۱۳۹۲ -

عنوان و نام یادداز آور: سیاری، رایانه / مدیر تالیف و تولید: سعیده مفیدی نسب؛ مدیر هنری: الهه زارع خورمیزی.

مشخصات نشر: یزد: دانشگاه آزاد اسلامی (یزد)، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۱۴۰ صص، مصور (رنگی)، همراه با کتاب کار + لوح فشرده.

قروص: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد: ۱۳۷.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۱۶۱۳-۷ وضعیت فهرست تویسی، فیما

یادداشت: گروه سلسی، ب، ج. موضوع: کامپیوترها — راهنمای آموزشی (ابتدایی)

موضوع: کامپیوترها و کودکان شناسه افزوده: زارع خورمیزی، الهه، تصویرگر

ردۀ بنده دیوبی: ۰۷۱۲۰۰۰۳ م/۱۳۹۱ شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۹۸۶۲۴

ناشر:

واحد پژوهش و برنامه ریزی کتاب‌های:

دانشگاه آزاد اسلامی (یزد)، ۱۳۹۱

رايانه کودکان

عنوان کتاب:

برنامه ریزی محتوا و تظارت بر تالیف:

مؤلف:

صفحه آراء:

تصویرگران:

لیتوگرافی:

ناظر چاپ:

خدمات نشر:

نوبت چاپ:

شمارگان:

قیمت:

تلفن:

پایگاه اینترنتی

سازمان رایانه ۲

سعیده مفیدی نسب

الهه زارع خورمیزی

الهه زارع خورمیزی، سعیده صادقی راده

یاسن

محمد اباقمی

مؤسسه آواز قلم سندی یزد

اول(۱۳۹۱)

۰۰۰ انسخه

۵۰۰۰ تومان

۰۳۵۱-۷۲۵۸۱۵۰ و ۰۳۵۱-۷۲۶۰۱۳۴

WWW.Rfk-co.com

به موجب ماده ۵ (د) حساب از حقوق مؤلفان، مصنفات و هنرمندان و مصوب ۱۳۹۴/۵۶/۷۸ کلیهٔ حقوق این کتاب برای شرکت روشنگران راه فردای کویر

محفوظ می‌باشد و هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق استفاده از آن را ندارد و متخلفین به موجب این قانون تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

عنوان		صفحه
رایانه و سلامتی	●	۶
آشنایی با مفهوم ورودی و خروجی	●	۱۳
آشنایی با وسایل ورودی	●	۱۴
آشنایی با وسایل خروجی	●	۱۶
آشنایی با مفهوم سخت افزار و نرم افزار	●	۱۷
مدیریت پنجره ۲	●	۱۸
تغییر اندازه پنجره با اشاره گر	●	۱۹
جا به جا کردن پنجره با اشاره گر	●	۲۰
تغییر رنگ کادر دور پنجره ها	●	۲۱
محافظه صفحه نمایش	●	۲۴
استفاده از صفحه کلید	●	۲۷
کلیدهای الفبا	●	۲۸
کلیدهای مخصوص	●	۲۸
بستن پنجره با صفحه کلید	●	۲۹
آشنایی با مفهوم درایو	●	۳۱
ساخت پوشه	●	۳۲
تغییر نام پوشه	●	۳۴
پاک کردن پوشه	●	۳۵
بازگرداندن پوشه حذف شده	●	۳۶
مرتب کردن آیکن ها	●	۳۸
نرم افزارهای سیستمی	●	۴۱
نرم افزارهای کاربردی	●	۴۱

فهرست مطالب

صفحه

۴۲	آشنایی با نرم افزار کاربردی نوت پد
۴۳	ایجاد یک فایل متنی
۴۳	ذخیره کردن فایل متنی
۴۴	بازکردن فایل متنی
۴۵	نحوه استفاده از سی دی
۴۷	آشنایی با برنامه مدیا پلیر
۴۹	تمیز کردن سی دی
۵۰	فلش مموری و نحوه استفاده از آن
۵۲	انتقال اطلاعات به فلش مموری
۵۳	تغییر نام فلش مموری
۵۴	جدا کردن فلش مموری از کیس
۵۶	آشنایی با مفهوم شبکه
۵۷	آشنایی با اینترنت
۵۸	مزایای اینترنت
۵۹	بانکداری الکترونیک و دولت الکترونیک
۶۰	امنیت اطلاعات

عنوان

سخنی با همکاران

خداوند بزرگ را سپاس می گزاریم که به ما توفیق داد تا در جهت بهبود و بهسازی آموزش رایانه در دوره‌ی دبستان و همچنین اهداف و سرفصل‌های پیش‌بینی شده کودکان الکترونیکی بنیاد جهانی ICDL با توجه به نیازها و توانایی‌های دانش آموزان به تالیف مجموعه کتابهای کودکان الکترونیکی "مورد تائید بنیاد ICDL ایران" همت گماریم.

هدف از تالیف و طراحی این کتاب ارائه‌ی مجموعه‌ای از دروس، تمرین‌های ساده، جذاب و قابل فهم، جهت تثبیت، تکمیل و تسهیل یادگیری سواد مفهومی و کاربردی کامپیوتر می‌باشد. همچنین هدف دیگر، مرتفع نمودن نیاز مدرسین محترم مازول‌های ۱ و ۲ سرفصل‌های بنیاد جهانی ICDL می‌باشد.

پیشنهاد می‌شود دانش آموز قبل از مطالعه‌ی این کتاب در مورد مطالب ارائه شده در کتاب مبانی ۱ آکاهی داشته و مهار تهای لازم را جهت کار با ماوس و صفحه کلید را کسب نموده باشد. برای آموزش این کتاب ۳ ساعت برای دانش آموزان رده‌ی سنی ۷ الی ۹ سال پیشنهاد می‌گردد. کلید موفقیت در این درس، استفاده از شیوه‌های نوین تدریس مانند: شیوه‌ی پرسش و پاسخ، استفاده از منابع دیداری و شنیداری و روش کارگاهی می‌باشد.

به طور خلاصه تعامل دانش آموز و معلم و دانش آموزان با یکدیگر کلید موفقیت در این درس است. پیشنهاد می‌کنیم شما در کلاس نقش تسهیل گر را داشته و اطمینان حاصل نمایید که دانش آموزان به طور عادلانه از رایانه استفاده می‌نمایند. نسخ اولیه‌ی این کتاب به مدت ۷ سال در مدارس به صورت آزمایشی توسط معلمان کار آزموده اجرا شده و دانشآموزان گردیده است.

بی‌شک بدون کمک و همراهی بسیاری از افراد این کتاب به رشتۀ تحریر در نهی آمد. در اینجا از گروه مدرسین: گروه طراحی کامپیوترا، گروه نظارت بر اجرا، ویراستار، امور چاپ و نشر، مستولین مدارس و کلیه‌ی دست‌اندر کاران که همگی به نوع خود منحصر به فردند، تشکر می‌کنیم و از شما نیز برای اعتماد و حمایتتان سپاس گزاریم. در پایان از عموم مدرسین، والدین و دانش آموزان و تمام کسانی که به نحوی با این کتاب برخورد داشتند خواهشمندیم ما را با ارائه‌ی پیشنهادات و انتقادات خود راهنمایی نمایند.

به امید توفیق خدمات بهتر و بیشتر
گروه تالیف

رایانه و سلامتی

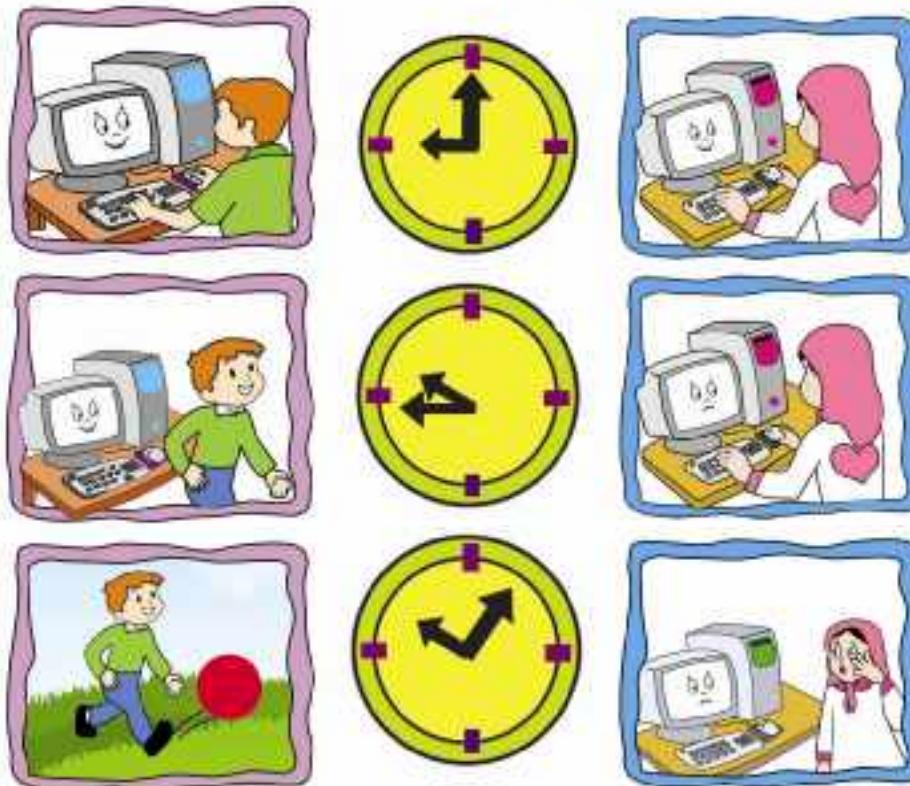
سحر و سامان مشغول کار با رایانه بودند. تاکهان سحر گفت: وای چقدر چشمها می سوزد، در همین هنگام موشی از راه رسید و با دیدن سحر، گفت: استفاده از رایانه کافیست.

سهامن گفت: آسیب؟! مگر رایانه چه خطری ممکن است برای ما داشته باشد؟

موشی گفت: استفاده نادرست از هر وسیله‌ای ممکن است به بدن، آسیب برساند. مثلًا نور مانیتور، گرد بعضی از چاپگرهای

و ... می‌تواند برای بدن مضر باشد. پس بهتر است هنگام استفاده از رایانه، نکات زیر را رعایت کنید.

۱ - بیشتر از ۴۵ دقیقه از رایانه استفاده نکنید.

۲- هنگام کار با رایانه به صورت صحیح بنشینید.

۱- تمام بدن شما باید، رو به روی رایانه باشد.

۲- فاصله صفحه نمایش تا چشم ان شما، ۴۵ تا ۶۰ سانتی متر باشد.

۳- هنگام استفاده از رایانه راحت بنشینید و گردن و شانه های خود را صاف نگه دارید.

۴- به سمت راست یا چپ هتمایل نباشد.

۵- مج دستان خود را در حالت صحیح تایپ کردن قرار دهید. مج دست نباید به بالا یا پائین خم شود و هنگام استفاده از ماوس صفحه کلید باشد.

۶- در هنگام تایپ کردن و استفاده از ماوس انگشتان خود را در وضعیت راحت قرار دهید. هنگام حرکت ماوس فقط مج دست را حرکت ندهید و از تمام بازوی خود برای جایه جایی ماوس استفاده کنید.

۷- ران خود را به موازات زمین نگه دارید.

۸- پاهای خود را صاف، بر روی زمین قرار دهید.

در صورتیکه پای شما به زمین نمی رسد، از زیر پایی استفاده کنید.

۹- بین میز و پاهای شما باید فضای کافی و مناسب وجود داشته باشد.

۳- هنگام استفاده از رایانه، برای رفع خستگی می توانید نرمش های زیر را انجام دهید.

۱- مانند شکل زیر، دست ها را رو به رویتان باز کنید.

۲- دست ها را خم کرده تا سر انگشتان شما بر روی شانه ها قرار گیرند.

۳- دوباره دست ها را باز کرده و این حرکت را تا ۱۰ بار انجام دهید.

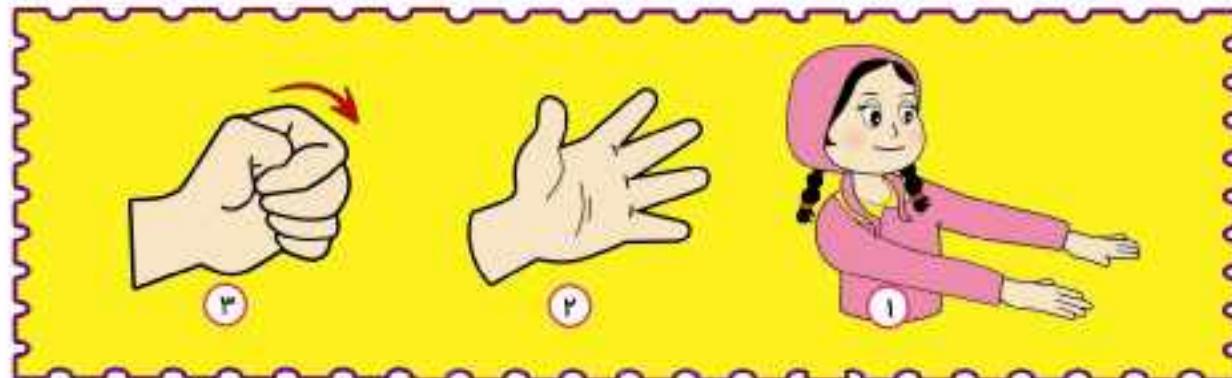
۱- مانند شکل زیر دست ها را به دو طرف بدن باز کنید.

۲- دست ها را خم کرده و با انگشتان خود، سر شانه ها را لمس کنید.

۳- دوباره دست ها را باز کرده و این حرکت را تا ۱۰ بار انجام دهید.

- ۱- دست ها را در مقابل بدن باز کنید.
- ۲- انگشتان دست را تا جایی که ممکن است از یکدیگر باز کنید.
- ۳- انگشتان دست را به آرامی بیندید و دست را مشت کنید.
- ۴- این حرکت را ۱۰ مرتبه تکرار کنید.

- ۱- با چشمان بسته به آرامی سر خود را به سمت راست حرکت دهید، سعی کنید بدون چرخاندن سر و بالا آوردن شانه، گوش راست شما شانه راست شما را لمس کند.
- ۲- به حالت اول برگردید.
- ۳- سر خود را به سمت چپ حرکت دهید و سعی کنید گوش چپ شما شانه چپ شما را لمس کند.

۱- سر خود را صاف نگه دارید.

۲- به آرامی سر خود را به جلو حرکت دهید و سعی کنید چانه شما قفسه سینه شما را لمس کند.

۳- سر خود را تا جایی که می توانید به سمت عقب حرکت دهید. (به گردتتان فشار بیاورید.)

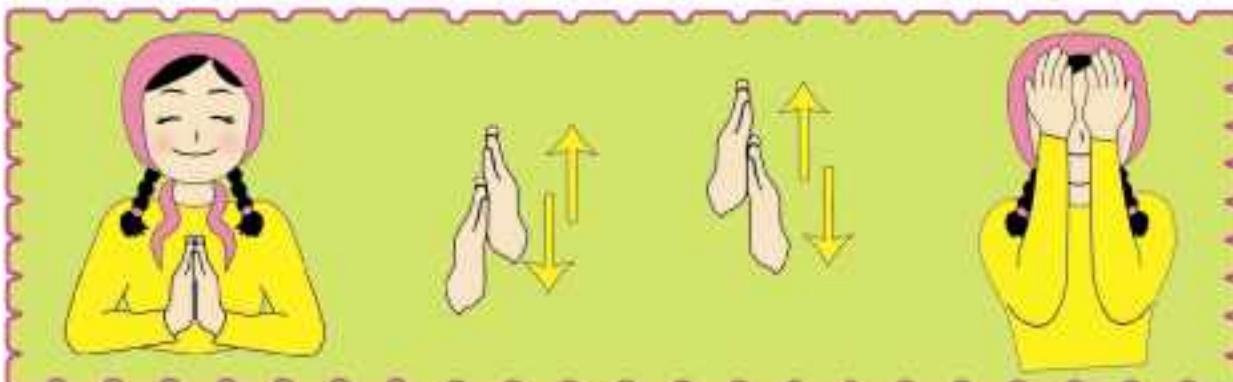
۴- این حرکت را ۱۰ مرتبه تکرار کنید.

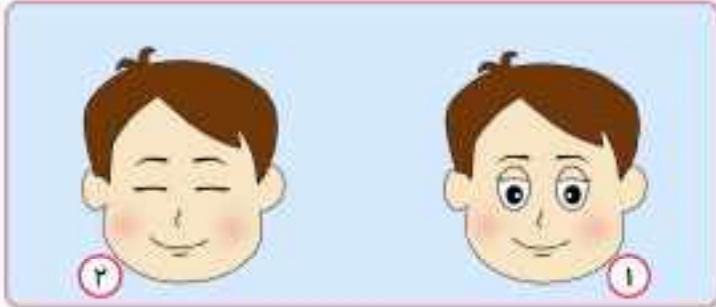

۱- به آرامی بنشینید و چشمان خود را ببندید. کف دستان خود را به هم ماساژ دهید تا گرم شوند.

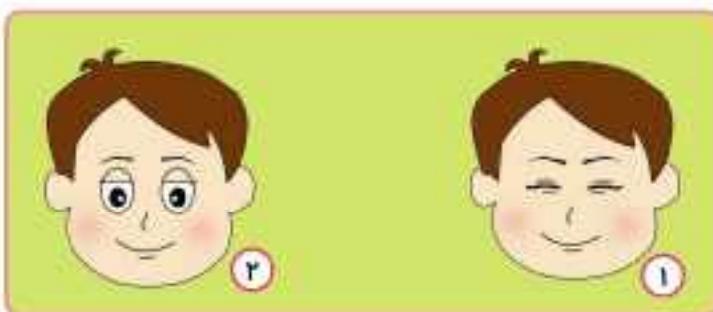
۲- کف دست خود را به آرامی و بدون هیچ فشاری بر روی چشمانتان قرار دهید و در همین وضعیت باقی بمانید تا چشم، گرما را از دستان شما جذب کند.

۳- دست ها را پایین بیاورید و این حرکت را دوباره حداقل ۱۰ مرتبه انجام دهید.

- ۱- بنشینید و چشمان خود را باز نگهدازید.
- ۲- چشمان خود را «۱» مرتبه به سرعت بیندید و دوباره باز کنید.
- ۳- «۲» ثانیه به چشمان خود استراحت دهید و پنج مرتبه این حرکات را تکرار کنید.

- ۱- به مدت ۳ الی ۵ ثانیه چشمان خود را محکم بیندید.
- ۲- حالا چشمان خود را ۳ تا ۵ ثانیه باز کنید.
- ۳- این حرکات را ۷ یا ۸ مرتبه انجام دهید.

- ۱- یک مداد را روی خود بگیرید و به نوک مداد نگاه کنید.
- ۲- مداد را به آرامی به سمت بینی خود حرکت دهید، به یاد داشته باشید، چشمان شما بر روی نوک مداد ثابت باشند.
- ۳- این حرکات را ۷ یا «۱» مرتبه انجام دهید.

۱- یک توپ کوچک بردارید.

۲- توپ را به حالت ضربه ای به زمین زده و با دست دیگر آن را بگیرید. در این حرکت، توپ باید به شکل ۷ بین دو دست رد و بدل شود.

۳- مسیر حرکت توپ را با چشم پیگیری کنید.

۴- این تمرین را به صورت متناوب بین دو دست تکرار کنید.

کار عملی

ورزش های آموزش داده شده در این درس را تمرین کنید.

آشنایی با دستگاه های ورودی و خروجی

موسی رو به بچه ها کرد و گفت: شما تاکنون با وسایل زیادی آشنا شده اید که هر کدام از این وسایل برای کاری به رایانه متصل هستند.

سامان گفت: رایانه خیلی باهوش است. من دیدم که پدرم دوربین دیجیتال را به رایانه متصل کرد و رایانه زود متوجه شد و عکس هایمان را نشان داد.

سحر گفت: موسی به ما بگو رایانه چطور این کارها را انجام می دهد؟

موسی گفت: بسیار خوب. به من بگویید آیا تا به حال با پدر و مادر خود به سینما رفته اید؟ سحر و سامان گفتند: بله. فیلم بسیار زیبایی را در سینما دیدیم.

موسی گفت: دیدید سینما ۲ در دارد یکی برای ورود و آن یکی برای خروج مردم از سالن سینما.

سحر و سامان سرشان را به علاوه تاکید تکان دادند و گفتند: بله ما از یک در وارد شدیم و از در دیگری خارج شدیم.

موسی گفت: رایانه هم دستگاه هایی که به آن وصل می شود را به دو دسته تقسیم می کند.

دسته اول دستگاه های ورودی و دسته دوم دستگاه های خروجی هستند که در ادامه آنها را به شما بیشتر معرفی می کنیم.

دستگاه های ورودی

دستگاه های ورودی وسایلی هستند که اطلاعات را به رایانه وارد می کنند.

دسته بازی

قلم نوری

ماوس

صفحه نمایش لمسی

دوربین دیجیتال

میکروفون

اسکنر

صفحه کلید(کیبورد)

سپس موشی در ادامه، توضیحات کامل تری در مورد دستگاه های ورودی داد:

در صفحه نمایش لمسی، ما همه دستورات را با استفاده از لمس صفحه انجام می دهیم. مثلا، هنگامی

که برنامه ای را با لمس صفحه باز می کنیم، دستور انتخاب برنامه مورد نظر و اجرای آن را به رایانه

وارد می کنیم.

از ماوس نیز برای اشاره کردن و اجرای دستورات استفاده می کنیم. پس با استفاده از آن

می توان، فرمان اجرای برنامه انتخاب شده را به رایانه وارد کرد.

از قلم نوری می توان به جای ماوس استفاده کرد، یعنی دستور انتخاب و اجرای برنامه ها را با استفاده

از قلم نوری به رایانه وارد می کنیم.

با استفاده از دسته بازی، دستورات مربوط به بازی ها را به رایانه **وارد** می کنیم، مثلاً با استفاده

از دکمه های دسته بازی می توانیم شخصیت موجود در بازی را به سمت راست یا چپ حرکت دهیم

به سمت هدف، شلیک کنیم و

از صفحه کلید برای **وارد** کردن حروف به رایانه استفاده می کنیم.

اسکنر وسیله ای برای **ورود** عکس ها به رایانه است. مثلاً هنگامی که می خواهید عکسی از صفحات

کتاب، عکس های موجود در آلبوم و را در رایانه هم داشته باشید می توانید از اسکنر برای وارد

کردن این عکس ها به رایانه استفاده کنید.

از میکروفون برای **وارد** کردن صدا به رایانه استفاده می شود. هنگامی که می خواهید صدای خود

را به رایانه وارد کنید، حتماً باید این وسیله را در اختیار داشته باشید. می توانید شعر مورد علاقه خود

را با صدای خود بخوانید و در رایانه ذخیره کنید.

از دوربین های دیجیتال برای **وارد** کردن عکس ها به رایانه استفاده می شود .

سامان با عجله پرسید: مثل اسکنر؟

موشی گفت: اسکنر عکس هایی که بر روی کاغذ چاپ شده اند را به رایانه وارد می کند ولی با استفاده

از دوربین دیجیتال، می توان بلافضله بعد از گرفتن عکس آن را به رایانه وارد کرد.

موشی نگاهی به بچه ها انداخت و گفت: حالا نوبت آشنایی با وسائل خروجی است. برای یادگیری نام و کاربرد این

وسائل، آماده اید؟

سحر و سامان با صدای بلند گفتند: بله آماده ایم.

دستگاه های خروجی

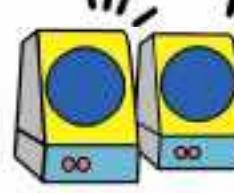
دسته دوم دستگاه هایی هستند که اطلاعات را به ما نشان می دهند. که در کادر زیر، اسمی بعضی از آنها را آورده ایم.

صفحه نمایش (مانیتور) صفحه نمایش لمسی

چاپگر (پرینتر)

بلندگو (اسپیکر)

گوشی (هدفون)

از صفحه نمایش های غیر لمسی، می توان برای دیدن فیلم ها، برنامه ها و استفاده کرد، به همین دلیل آن را جز دسته خروجی ها، قرار می دهیم.

ولی، صفحه نمایش لمسی، هم ورودی و هم خروجی است.

از چاپگر، برای چاپ اطلاعات بر روی صفحات استفاده می شود.

از بلندگو و گوشی، برای گوش دادن به صدای هایی که از رایانه پخش می شود، استفاده می کنیم.

آشنایی با مفهوم سخت افزار

موسی گفت: حالا که با دستگاه های ورودی و خروجی رایانه آشنا شدید، خوب است بدانید که به اجزایی که می توانند آن ها را مشاهده کرده، لفس کرده، روی ترازو بگذارید و وزن گنید. سخت افزار گفته می شود. ماتنند: ماوس، اسپیکر، کی بورد و ... که این اجزا قابل لفس هستند و سخت افزارند.

آشنایی با مفهوم نرم افزار

سحر به موسی گفت: موسی مگر رایانه چیز غیر قابل لفسی هم دارد؟

موسی گفت: بله!

کامپیوتر شباهت زیادی به انسان دارد. همان طور که انسان علاوه بر جسم دارای روح هم می یاشد، کامپیوتر نیز علاوه بر سخت افزار (جسم)، شامل عنصر دیگری به نام نرم افزار (روح) است. به اجزای غیر قابل لفس رایانه، نرم افزار گفته می شود.

برای اینکه بتوانید از کامپیوتر خود برای انجام کار خاصی (مثل نقاشی کردن، نوشتن متن، یا کشیدن نقشه) استفاده کنید، قبل از هر چیز باید نرم افزاری را که برای این کار لازم است، بر روی کامپیوترا داشته باشد.

در پایان این درس انتظار داریم شما دستگاههای ورودی و خروجی را بشناسید و با مفهوم سخت افزار و نرم افزار آشنا شده و آن هارا بشناسید.

مدیریت پنجره ۲

موشی، سحر و سامان در اتاق رایانه مشغول مرور مطالب قبلی بودند. موشی پرسید: من توانید به من بگویید با استفاده از ماوس چه کارهایی را می‌توانیم انجام دهیم؟ سحر گفت: با راست کلیک می‌توانیم پس زمینه صفحه دسکتاپ خود را عوض کنیم. سامان گفت: با استفاده از چپ کلیک و انتخاب گزینه‌ها می‌توانیم کامپیوتر خود را خاموش کنیم. سحر گفت: با استفاده از دابل کلیک (۲ بار زدن کلید چپ ماوس) می‌توانیم آیکن‌ها را باز کنیم. سامان گفت: با درگ اندراب هم می‌توانیم در برنامه نقاشی، نقاشی بکشیم. موشی گفت: آفرین بر شما! امروز می‌خواهم به شما یاد پدھم که اجزای پنجره را بشناسیم و پدانید که با استفاده از عمل درگ اندراب چه کارهای دیگری را می‌توان انجام داد.

آشنایی با اجزای پنجره

همانطور که می‌دانید با دابل کلیک کردن

بر روی آیکن‌ها، محتويات آن‌ها در پنجره‌ها
نمایش داده می‌شود.

هر پنجره از بخش‌های زیر تشکیل
شده است:

تغییر اندازه پنجره با اشاره گر

سامان گفت: با استفاده از عمل درگ اند دراپ چه کارهای دیگری می توان انجام داد؟

موشی گفت: سوال خوبی پرسیدی! یادتان هست چگونه اندازه پنجره ها را تغییرمی دادیم؟

سحر گفت: با استفاده از علامت های بالای پنجره.

موشی گفت: آقرين. حالا من به شما یاد می دهم تا با استفاده از ماوس و عمل درگ اند دراپ، پنجره را به اندازه دلخواه خود تغییر دهید.

۲- با استفاده از عمل درگ اند دراپ ماوس را در جهت دلخواه حرکت داده و پنجره را کوچک تر یا بزرگ تر کنید.

۱- اشاره گر را بر روی لبه های پنجره قرار دهید تا شکل

آن به صورت یا تغییر کند.

به طور مثال:

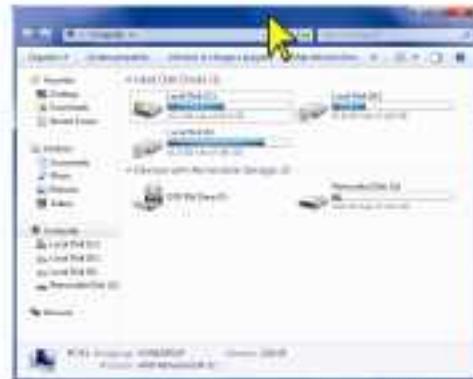

جایه جا کردن پنجره با اشاره گر

- ۲- با استفاده از عمل درگ، اند دراپ ماوس را در جهت دلخواه حرکت داده و پنجره را جایه جا کنید.

- ۱- اشاره گر را بر روی نوار عنوان قرار دهید.
(دققت کنید شکل اشاره گر تغییری نمی کند.)

بعد از مطالعه این درس شما قادر خواهید بود، نوار عنوان را بشناسید و پنجره را جایه جا و یا اندازه آن را به دلخواه تغییر دهید.

تغییر رنگ کادر دور پنجره

سحر و سامان در آتاق مشغول بازی با اسباب بازی های خود بودند. موشی با سلام وارد شد و به آنها گفت: می توانم از روی اسباب بازی های شما حدس بزنم که هر یک از شما چه رنگی را دوست دارید. سحر رنگ صورتی و سامان رنگ آبی را دوست دارد.

سپس موشی گفت: بیایید با هم به سراغ رایانه برویم تا مطلب جالبی را به شما بدهم. سحر و سامان منتظر شدند تا موشی درس جدید را به آنها بدهد. موشی گفت: بچه ها همانطور که شما لوازم خود را به رنگ مورد علاقه خود انتخاب می کنید در رایانه هم می توانید رنگ پنجره ها را به رنگ مورد علاقه خود تغییر دهید.

سحر و سامان با تعجب پرسیدند چگونه؟ موشی گفت: کافیست مراحل زیر را انجام دهید:

۲- انتخاب گزینه آخر

۱- راست کلیک بر روی چای خالی از پس زمینه

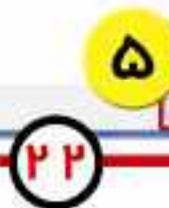

۲۱

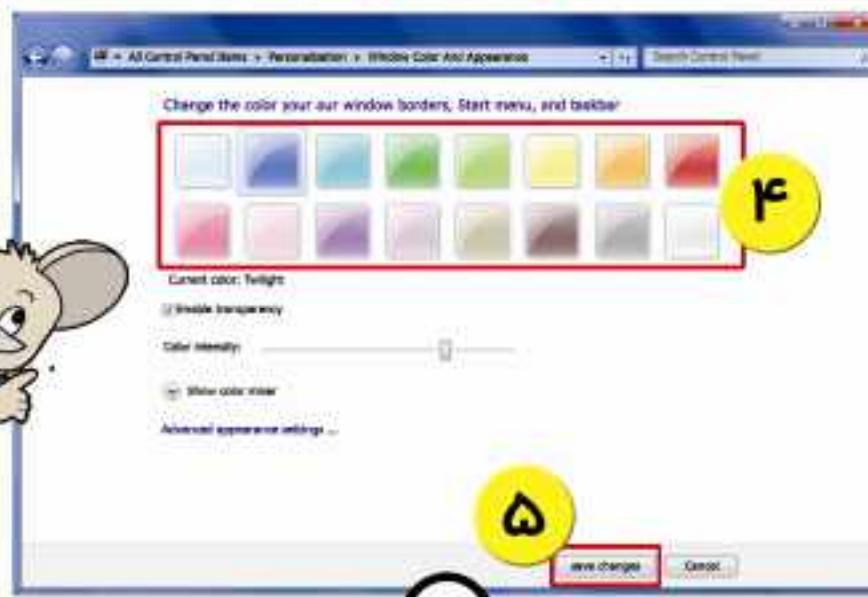
۳- انتخاب گزینه تعیین شده

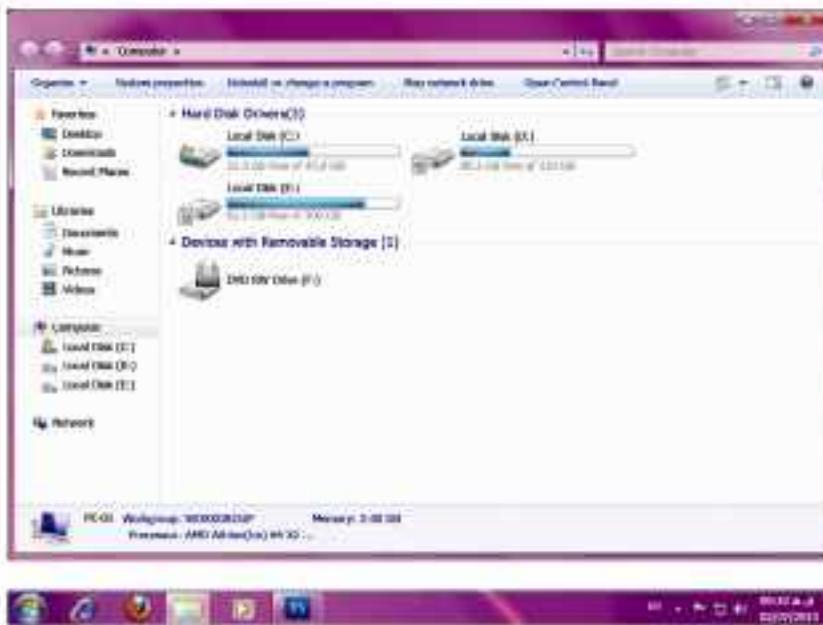
۴- انتخاب رنگ مورد نظر

۵- کلیک بر روی دکمه تعیین شده

با انتخاب رنگ دلخواه، رنگ کادر دور پنجره ها و همچنین نوار وظیفه تغییر می کند و هر کدام از شما می توانید ظاهر پنجره ها و نوار وظیفه را با رنگ دلخواه خود بینید.

موشی رو به بچه ها کرد و گفت: شما می توانید تا دقعه بعد که همدیگر را می بینم، به نوبت رنگ کادر پنجره ها را به رنگ دلخواه خود تغییر دهید. تا بعد خدا نگهدار.

در پایان این درس شما قادر خواهید بود رنگ کادر دور پنجره ها و نوار وظیفه را به رنگ دلخواه خود تغییر دهید

محافظه صفحه نمایش

آن روز هنگامی که سحر و سامان از مدرسه به خانه برگشتند، سحر با عجله به سراغ رایانه رفت. سامان که سحر را اینطور با عجله دید گفت: سحر اتفاقی افتاده است؟

سحر گفت: امروز چیز جالب را در رایانه مدرسه دیدم. سامان گفت: مگر چه دیدی؟ سحر گفت: بعد از مدتی که از رایانه استفاده نمی کردیم ناگهان حباب های زنگی بر روی صفحه ظاهر می شد که در حال حرکت کردن بود. سامان شروع به خنده دن کرد و گفت: حتی اشتباه میکنی چنین چیزی ممکن نیست.

در این هنگام ناگهان موشی وارد شد و به بچه ها گفت: وقتی مدادی خنده را شنیدم آمدم ببینم چه اتفاقی افتاده است. سحر گفت: موشی، سامان به من می خنده. موشی گفت: سامان چرا به خواهرت می خندي؟ سامان گفت: سحر حرفهای خنده داری می زند. من گوید بعد از مدتی که از رایانه استفاده نمی کنم حباب هایی روی صفحه می آیند و حرکت می کنند. من هم به او می گویم حتی خیالاتی شده است ولی او باز همین حرفها را می زند و من گوید مطمئن است و باز خنده دید.

موشی گفت: سامان خواهرت حرف خنده داری نمی زند. چیزی که سحر دیده است درست است و محافظه صفحه نمایش نام دارد. بچه ها در زمان های قدیم هنگامی که رایانه روشن بود و مدتی بدون استفاده رهایی شد، چون تصویر ثابتی بر روی

صفحه نشان داده می شد. بعضی از نقاط صفحه نمایش برای همیشه به همان صورت باقی می ماند و خراب می شد. به همین دلیل تصمیم گرفته شد تصاویر متحركی را ایجاد کنند که بعد از مدتی که از رایانه استفاده نمی شود، این تصاویر روی مانیتور نشان داده شوند تا هیچ نقطه ای از صفحه نمایش ثابت باقی نماند و خراب نشود. به همین علت به این تصاویر، محافظه صفحه نمایش می گویند.

سحر و سامان که این موضوع خیلی برایشان جالب بود از موشی پرسیدند: چگونه باید این کار را انجام دهیم؟

موشی گفت: برای دیدن تصاویر متحرک در مدت زمانی که از رایانه استفاده نمی شود مراحل زیر را انجام دهید:

۲- انتخاب گزینه آخر

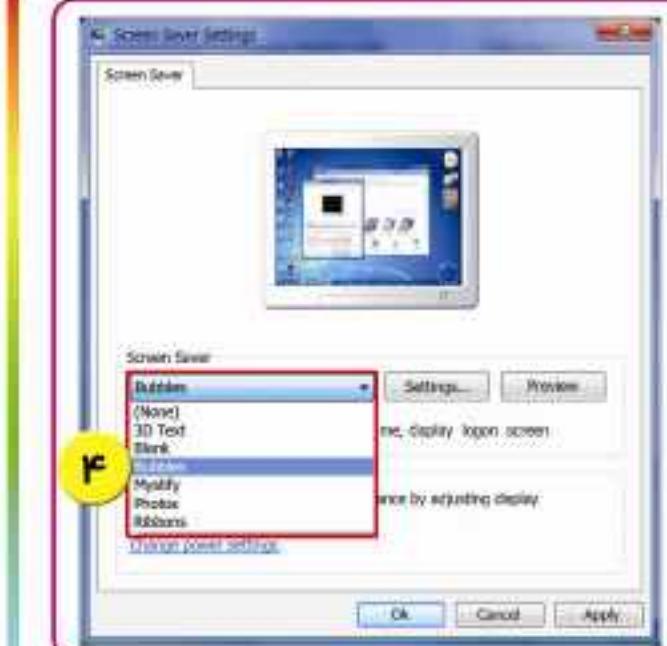

۱- راست کلیک بر روی جای خالی از پس زمینه

۳- انتخاب گزینه تعیین شده

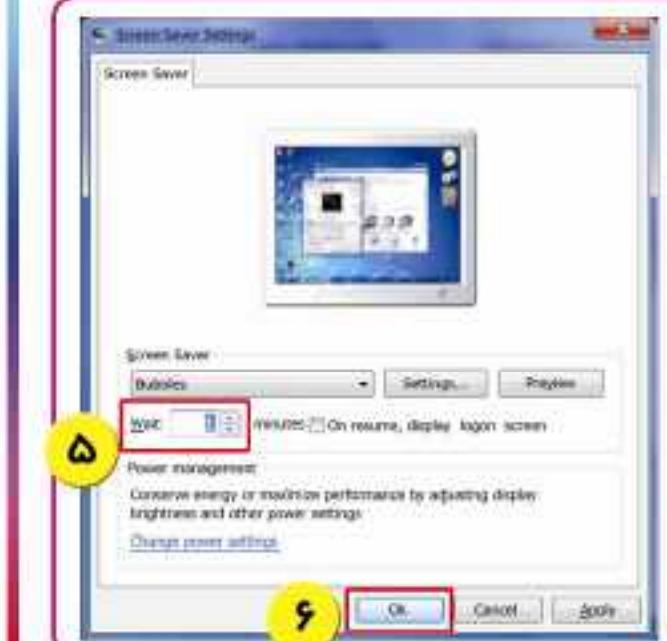

۴- انتخاب تصویر متحرک مورد نظر از قسمت تعیین شده

(با انتخاب تصویر متحرک مورد نظر می توانید تصویر آن را در مانیتور بالای کادر ببینید.)

|| بچه ها دقت کنید گزینه اول را انتخاب نکنید زیرا این گزینه هیچ تصویر متحرکی را نشان نمی دهد.

۵- با انتخاب عدد مورد نظر در این کادر، تعیین می کنیم که چند دقیقه بعد از استفاده نکردن از رایانه تصویر متحرکی که انتخاب کرده ایم، نشان داده شود.

۶- با انتخاب کلید Ok تنظیماتی که انجام داده اید، ثبت می شود و بعد از مدت زمان تعیین شده که از رایانه استفاده نمی شود، تصویر متحرک انتخاب شده روی مانیتور نمایش داده می شود.

استفاده از صفحه کلید

موسی از بچه‌ها پرسید: شما چگونه در دفترمان می‌نویسید؟ سامان گفت: با مداد یا خودکار، معلم من با خودنویس و روان نویس برای نوشتن روی کاغذ و از کچ برای نوشتن روی تخته سیاه استفاده می‌کند.

سحر گفت: معلم ما برای نوشتن روی وايت برد از مازیک استفاده می‌کند. فکر می‌کنم ما برای نوشتن روی رایانه باید از کیبورد استفاده کنیم. درست می‌گوییم؟

موسی گفت: آفرین! برای همین صفحه کلید یکی از اجزای مهم رایانه است. روی آن چه می‌بینید؟ سامان گفت: روی صفحه کلید تعداد زیادی کلید دیده می‌شود. روی بعضی از آنها حروف الفبا، اعداد و کلماتی مانند: `Ctrl`, `Enter`, `Shift` نوشته شده است.

سحر گفت: چرا صفحه کلید توسط یک سیم به جعبه محافظ متصل است؟

موسی گفت: چون ما باید با استفاده از کلیدهای صفحه کلید به رایانه دستور بدھیم.

کلیدهای صفحه کلید به چند دسته تقسیم می‌شوند:

۱) کلیدهای اعداد

کلیدهایی هستند که روی آن‌ها اعداد ۰ تا ۹ نوشته شده است. از این کلیدها برای نوشتن اعداد استفاده می‌شود.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

۱۴(کلیدهای حروف الفبا

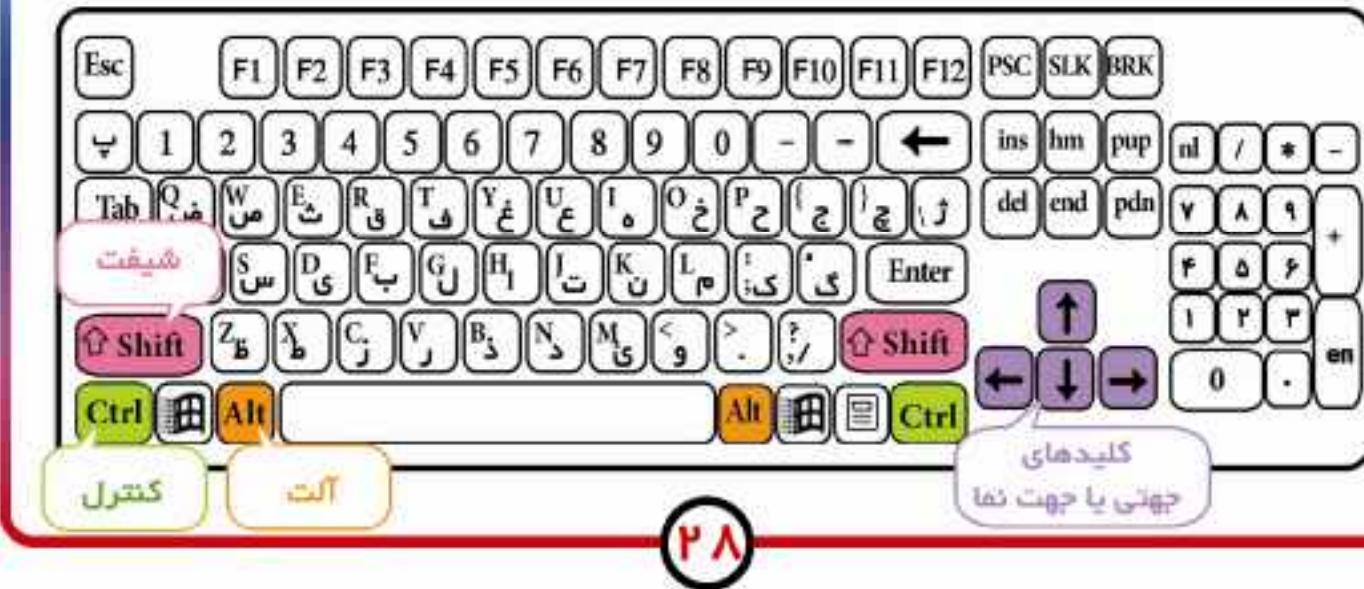
کلیدهایی هستند که روی آن ها حروف الفبا انگلیسی و فارسی وجود دارد و برای نوشتن استفاده می شوند.

۲۰) کلیدهای مخصوص

کلیدهایی هستند که برای **کارهای خاص** هفراه با کلیدهای دیگر استفاده می‌شوند.

شما یا چند نعمونه از آن ها آشنا می شوید:

بستن پنجره با استفاده از صفحه کلید

با نگه داشتن همزمان یکی از کلید های آلت همراه با کلید F4 می توان پنجره ها را بست. این دو کلید با هم کار

علامت را انجام می دهند.

کنار هم نشستیم

صفحه کلید، جای هاست

کلیدهای جهت نهادست

مثل همیم، خوش تیپیم

کوچولو، ناز و تپل مپل

ردیف آخر رو کی دید؟

چهار تا برادر هستیم

پایین و بالا، چپ و راست

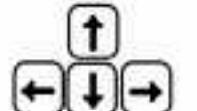
بگو چی اسم اونهاست؟

دو تا کلید شیفتیم

دو تا کلید کنترل

راست و چپ صفحه کلید

با هم بخوانیم

کر عمل

در سی دی رایانه از قسمت بازی، بازی های کیبورد را انتخاب کنید و از سری بازی های موجود در

آن یکی را به دلخواه بازی کنید.

بعد از اینکه این درس را خواندید، قادر خواهید بود: کلیدهای صفحه کلید را بشناسید و با

استفاده از صفحه کلید، پنجره ها را ببندید و رایانه را خاموش کنید.

ساخت و تغییر نام

پوشش

آن روز هنگامی که موشی به اتاق بچه‌ها رفت اتاق آن‌ها را نا مرتب دید. سحر و سامان هر کدام مشغول پیدا کردن وسایل خود بودند و متوجه موشی نشده بودند. موشی گفت: بچه‌ها اینجا چه خبر است؟ سامان گفت: دیروز که بعد از انجام تکالیفمان وسایلمان را در کمد قرار ندادیم و امروز پیدا کردن وسیله هایمان خیلی سخت شده است.

سحر در حالی که داشت مداد رنگی هایش را جمع می‌کرد گفت: ما هر یک کمد مخصوص به خود داریم و اگر وسایلمان را در کمد خود قرار داده بودیم، الان به راحتی می‌توانستیم از آن‌ها استفاده کنیم.

موشی گفت: من به شما در پیدا کردن وسایلتان کمک می‌کنم.

آن‌ها به کمک یکدیگر وسایل سامان را در کمد سامان و وسایل سحر را در کمد سحر قرار دادند.

موشی گفت: بچه ها خسته که نشده اید؟

بچه ها گفتند: ما برای یاد گرفتن مطالب جدید هیچوقت خسته نیستیم.

موشی گفت: شما برای آیکن های مورد نیاز خود را پیدا کنید چه کاری انجام می دهید؟

سحر و سامان گفتند: ما آیکن های مورد نیاز خود را بر روی دسکتاپ ان قرار می دهیم.

موشی گفت: اگر همه ی آیکن هایتان را بر روی دسکتاپ قرار دهید صفحه ی دسکتاپ ان شلوغ می شود و پیدا کردن آیکن ها برایتان سخت است. سحر و سامان گفتند: پس چه کار کنیم؟

موشی گفت: بچه ها شما کیف، کتاب، مداد رنگی، لباس ها و دیگر لوازمتان را در کمد و در قفسه های مخصوصی به خود می گذارید تا موقعی که به آن ها نیاز داشتید به راحتی آن ها را پیدا کنید. شما از ابتدای تولد مطالب زیادی یاد می گیرید و همه ی آن ها در مغز شما قرار می گیرد و مغز شما همه ی مطالب را دسته بندی می کند. در رایانه نیز می توانید اطلاعات را دسته بندی کنید و آن ها را در داخل درایو ها قرار دهید. سحر و سامان گفتند: درایو دیگر چیست؟

موشی گفت: در رایانه به **بخش های مختلف حافظه درایو** گفته می شود. با کلیک بر روی آیکن که بر روی دسکتاپ قرار دارد می توانید به خانه ی درایو ها دسترسی داشته باشید.

سحر گفت: پس یعنی من می‌توانم برای خود، یک درایو و سامانه هم برای خود، درایو دیگری را داشته باشد.
موشی گفت: می‌شود، ولی اگر همه افرادی که از یک رایانه استفاده می‌کنند، خواسته باشند درایوی را برای خود داشته باشند، تعداد درایو ها خیلی زیاد می‌شود. سحر گفت: درست است. در مدرسه ها، همه کلاس ها زنگ رایانه دارند و اگر همه ما خواسته باشیم درایوی برای خود داشته باشیم رایانه باید تعداد زیادی درایو داشته باشد.

ساخت پوشه (Folder)

موشی گفت: بگذارید مثالی برایتان بزنم. هنگامی که شما در مدرسه تان ثبت نام می‌کنید، مدرسه مدارکی از شما می‌گیرد، اگر مدرسه خواسته باشد برای هر یک از دانش آموزانش یک کمد تهیه کند و مدارک هر دانش آموز را در یک کمد قرار دهد که نهی شود.

سامان گفت: راست می‌گوییا ما مدارکمان را در یک پوشه قرار دادیم و به مدرسه تحويل دادیم ولی مستولان مدرسه اسم ما را بر روی پوشه‌مان نوشته‌اند و همه پوشه‌ها را در یک کشو قرار دادند. موشی گفت: آفرین بر تو! در رایانه هم می‌توانیم پوشه درست کنیم و هر کسی چیزهای مربوط به خود را در پوشه خود بگذارد.

برای ساخت پوشه، مراحل زیر را انجام دهید:

۲- گزینه تعیین شده را انتخاب کنید.

۱- بر روی دسکتاپ و یا در درایوی که می‌خواهید پوشه بسازید راست کلیک کنید.

۳۲

۳- یک پوشه مانند زیر برای شما ایجاد می شود.

New Folder

۴- از زیر متوازی شده، گزینه تعیین شده را انتخاب کنید.

- Folder
- Shortcut
- Microsoft Access Database
- Flash ActionScript File
- Contact
- Microsoft Office Word Document
- Journal Document
- Microsoft Office PowerPoint Presentation
- Adobe Photoshop Image 55
- Microsoft Office publisher Document
- WinRAR archive
- Text Document
- Microsoft Office Excel Wordsheet
- WinRAR ZIP archive
- Briefcase

۳

تغییر نام پوشه

سحر گفت: نمی شود اسم این پوشه را عوض کرد؟ ما می خواهیم پوشه هایمان را به نام خود نامگذاری کنیم.

موسی گفت: عجله نکنید بچه ها، برای تغییر نام پوشه ها، آیکن ها و ... مراحل زیر را انجام دهید:

۱- بر روی آیکن یا پوشه ای که می خواهید نام آن را

تغییر دهید راست کلیک کنید.

۳

۳- برای فارسی کردن صفحه کلید قبل از تایپ، کلید های صفحه کلید **Shift** و **Alt** را بزنید.

نام مورد نظر را تایپ کنید و برای ثابت شدن نام، در جای خالی از دسکتاپ کلیک کنید.

۳

۲- گزینه یکی مانده به آخ را انتخاب کنید.

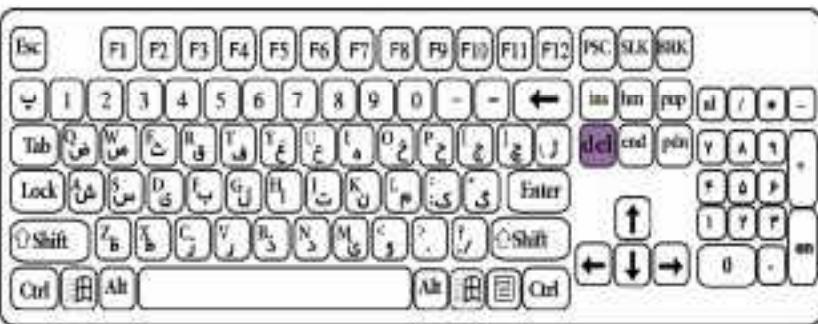

سامان گفت: موشی اگر زمانی به یک پوشه نیاز نداشتیم چه کار کنیم؟

موشی گفت: می توانید آن پوشه را پاک کنید.

پاک کردن پوشه

برای پاک کردن یک پوشه ابتدا بر روی پوشه ایکه می خواهید آن را پاک کنید، کلیک کنید تا آن پوشه انتخاب شود. سپس کلید دیلیت (Delete) صفحه کلید را بزنید.

۳۴

بازگرداندن پوشه حذف شده ، ری استور (Restore)

سحر گفت: اگر به اشتباه یک پوشه را پاک کنیم آن پوشه برای همیشه از بین می رود؟

موشی گفت: هنگامی که یک پوشه حذف می شود در سطل آشغال موجود بر روی دسکتاپ قرار می گیرد. تا زمانی که یک پوشه در سطل آشغال قرار دارد، می توان آن را باز گرداند.

برای بازگرداندن پوشه پاک شده، ابتدا بر روی آیکن سطل آشغال بر روی دسکتاپ دابل کلیک کنید.

در پنجره باز شده، پوشه مورد نظر را انتخاب کرده و بر روی آن راست کلیک کنید و گزینه ری استور (Restore) را انتخاب نمایید.

با انتخاب گزینه ری استور (Restore) پوشه، به محلی که قبل از پاک شدن در آنجا قرار داشته، باز می گردد.

در پایان این درس، شما قادر خواهید بود مفاهیم درایو و پوشه را بشناسیم، با نحوه ساخت پوشه، تغییر نام

پوشه، حذف و بازگردانی پوشه آشنا شوید.

مرتب کردن آپکن ها

سامان روی میز کار خود مشغول کشیدن نقاشی بود، او مداد رنگی ها، پاک کن، تراش، دفتر نقاشی، فازیک ها و ... را روی میزکار خود به صورت ناھرتب ریخته بود و هر بار برای پیدا کردن یک وسیله، وقت زیادی صرف می کرد. سحر و موشی با هم وارد اتاق شدند و سحر تا چشممش به میز شلوغ سامان افتاد گفت: چقدر میز کارت به هم ریخته است؟!

برای اینکه بتوانی وسایلت را به راحتی پیدا کنی بهتر است میزکارت را مرتب کنی و تمام وسایلت را به ترتیب کنار هم بگذاری تا هم میزکارت اینقدر شلوغ به نظر نرسد و هم برای استفاده از آنها راحت تر باشی. موشی که داشت به حرف های سحر گوش می داد رو به بچه ها کرد و گفت: من هم با سحر موافقم، سامان، سریع میزکارت را مرتب کن و با سحر همراه من بیایید تا چیز جالبی را در رایانه، به شما تشنان دهم.

موسی، رایانه را روشن کرد و دید که آیکن ها روی میزکار نامرتب هستند و هر کدام در قسمتی از پس زمینه قرار دارد.

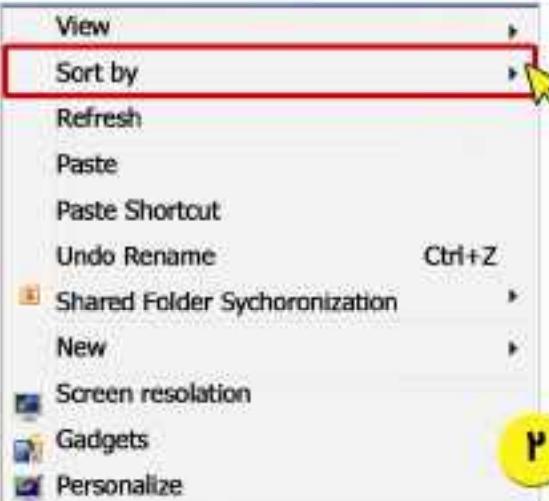
سحر گفت: من داشتم درسهای را که به من یاد داده بودید تمرین می کردم، که یکی از آنها جای جا کردن آیکن ها با درگ اندراب پود.

موسی گفت: بعد از اینکه تمرین کردی باید آیکن ها را دوباره مرتب می کردی تا میز کارت شلوغ نباشد. سحر خواست با درگ اندراب هر آیکن را سر جای خودش بگذارد و آنها را مرتب کند که موسی گفت: من برای مرتب کردن آیکن ها یک کار راحت تر به شما یاد می دهم که بعد از انجام آن همه آیکن ها روی میزکار، سریع و به ترتیب نام، مرتب می شوند.

پچه ها با هم پرسیدند: چگونه این کار را انجام دهیم؟

موسی گفت: برای مرتب کردن آیکن ها، باید مراحل زیر را انجام دهید:

۲- انتخاب گزینه تعیین شده

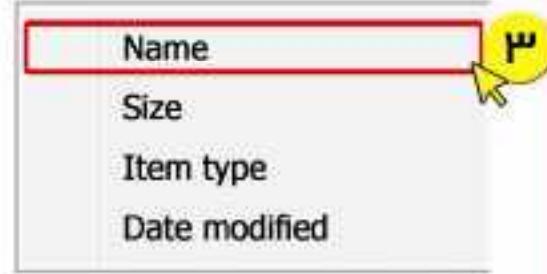

۱- راست کلیک بر روی جای خالی از پس زمینه

۳- انتخاب گزینه اول از زیر منوی باز شده
(با انتخاب این گزینه آیکن ها بر حسب نام مرتب می شوند)

در پایان انتظار داریم شما یاد گرفته باشید، چگونه می توان آیکن ها را بر حسب نام مرتب کرد.

آشنایی با سیستم عامل و نرم افزار کاربردی

سحر و سامان درس های خود را مرور کرده بودند. سحر به سامان گفت: حوصله ام سر رفته کاش موشی می آمد.
سامان گفت: حوصله من هم سر رفته، بیا رایانه را روشن کنیم تا موشی بباید.

در همین هنگام موشی آمد و گفت: منتظر من بودید؟ سحر و سامان گفتند: بله، منتظر بودیم ببایی و مطلب جدیدی را به ما آموزش دهی.

موشی گفت: بچه ها، قبلا در مورد نرم افزار و سخت افزار و تفاوت آن ها با یکدیگر مطالبی را آموختید، امروز می خواهیم در مورد انواع نرم افزار ها مطالب جدیدی را بیاموزیم. نرم افزار ها به دو دسته تقسیم می شوند:

- ۱- نرم افزار های سیستمی
- ۲- نرم افزار های کاربردی

نرم افزارهای سیستمی

سیستم عامل یکی از مهمترین نرم افزارهای سیستمی است. هیچ رایانه ای بدون وجود سیستم عامل قابل استفاده نیست. همیشه اولین نرم افزاری که بر روی رایانه نصب می شود سیستم عامل است.

سیستم عامل ها انواع مختلفی دارند که معروف ترین و محبوب ترین سیستم عامل جهان، سیستم عامل ویندوز نام دارد.
که شرکت مایکروسافت سازنده این سیستم عامل است.

سیستم عامل ویندوز دارای محیطی کاملا گرافیکی و جذاب بوده و از رنگ های زیادی تشکیل شده است و به علت شکل ظاهریش، کار کردن با آن آسان است.

نرم افزارهای کاربردی

نرم افزارهایی هستند که وجود آن ها برای راه اندازی رایانه ضروری نیست ولی برای کاربردهای خاص، از آن ها استفاده می شود.

آشنایی با سیستم عامل و نرم افزار کاربردی

سحر گفت: موشی، بازی هایی که در رایانه وجود دارد هم نرم افزار کاربردی هستند؟
 موشی گفت: بله، سیستم عامل ویندوز، خود، بازی هایی دارد که جز نرم افزارهای کاربردی محسوب می شود، حالا محلی که بازی ها در آن جا قرار دارند را به شما یاد می دهم.
کافیست مراحل روبرو را به ترتیب انجام دهید:

۱. انتخاب دکمه استارت

۲. انتخاب گزینه Allprogram

۳. انتخاب گزینه Games

۴. انتخاب یکی از بازی ها به دلخواه

سامان گفت: من دیده ام که پدرم مطالibi را در رایانه می نویسد و تمودارهایی را می کشد.

موشی گفت: نرم افزارهای کاربردی زیادی وجود دارند. پدر تو با استفاده از نرم افزارهای وازه پرداز، مطالibi را در رایانه می نویسد و با استفاده از نرم افزار صفحه گسترده، تمودارهایی را ایجاد می کند. شما با استفاده از نرم افزار نقاشی، نقاشی می کشید و با استفاده از نرم افزارهای بازی، بازی هایی می کنید. همه این نرم افزارها جز نرم افزارهای کاربردی هستند. حالا آمده اید تا یک نرم افزار کاربردی جدید را به شما آموزش دهم؟ سحر و سامان با خوشحالی گفتند: بله آمده ایم.

آشنایی با نرم افزار کاربردی نوت پد (Notepad)

برای نوشتتن متن های ساده در رایانه، از نرم افزار نوت پد استفاده می شود. برای اجرای این نرم افزار مراحل رویه رو را به ترتیب انجام دهید.

آشنایی با محیط نرم افزار نوت پد

شکل زیر نمایی از برنامه نوت پد را نشان می دهد:

با فشردن کلید های Alt و Shift صفحه کلید، می توانید صفحه کلید را فارسی کنید و متن را به مورت فارسی بتویسید.

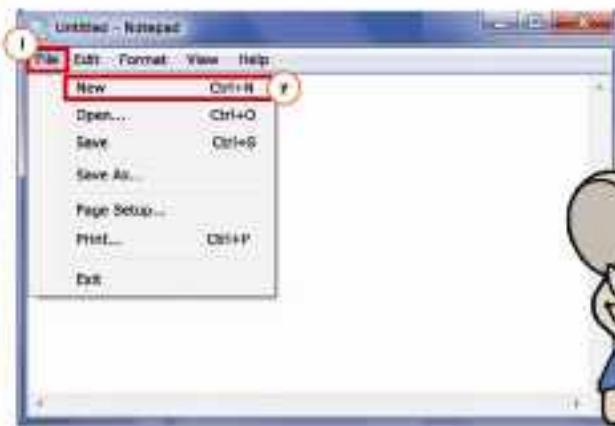
۴۲

ایجاد یک فایل متنی جدید

برای ایجاد یک فایل متنی جدید، مراحل زیر را انجام دهید:

۱ - بر روی منو فایل کلیک کنید.

۲ - گزینه New (نو) را انتخاب کنید.

ذخیره کردن فایل متنی

بعد از نوشتن متن های مورد نظر، به منظور ذخیره فایل، مراحل زیر را به ترتیب انجام دهید:

در پنجره باز شده گزینه های زیر را تنظیم کنید.

۳- تعیین محل
ذخیره سازی

از منو فایل گزینه Save (سیو) را انتخاب کنید.

۱

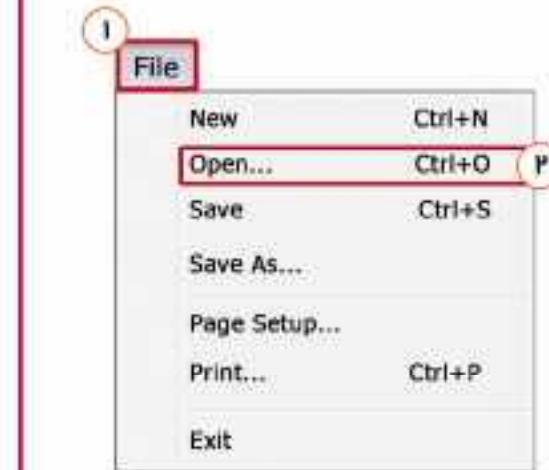

باز کردن فایل متنی ذخیره شده

برای باز کردن فایل متنی که قبلاً آن را ذخیره کرده ایم، مراحل زیر را انجام دهید:

از منو فایل، گزینه Open (آپن) را انتخاب کنید.

بستن فایل متنی

به منظور بستن یک فایل متنی کافیست بر روی دکمه واقع در نوار عنوان کلیک کنیم. (همانند بستن پنجره ها)

حذف یک فایل متنی

حذف همه فایل ها از جمله فایل های متنی همانند حذف پوشه ها است. کافیست به محلی که فایل را ذخیره کرده ایم

رفته و بر روی فایل مورد نظر کلیک کرده و کلید دیلیت (Delete) صفحه کلید را بفشاریم.

موشی به بچه ها گفت: بچه ها برای امروز گافیست، شما مطالبی که امروز یاد گرفته اید را تغیریں کنید. من باید بروم.

تا دفعه بعد که یکدیگر را بینیم خدانگهدار.

مدرسه سحر و سامان در کنار هم قرار داشت و سحر و سامان هر روز مسیر خانه تا مدرسه را با هم طی می کردند. آن روز هنگامی که سامان سحر را دید با خوشحالی به او گفت: امروز معلم کامپیوتorman به دانش آموزاتی که نفره ۲۰ گرفتند یک سی دی پر از کارتون جایزه داد. بیا هر چه سریع تر به خانه بروم و کارتونهایش را تماشا کنیم. سحر با خوشحالی گفت: خیلی خوب است بروم.

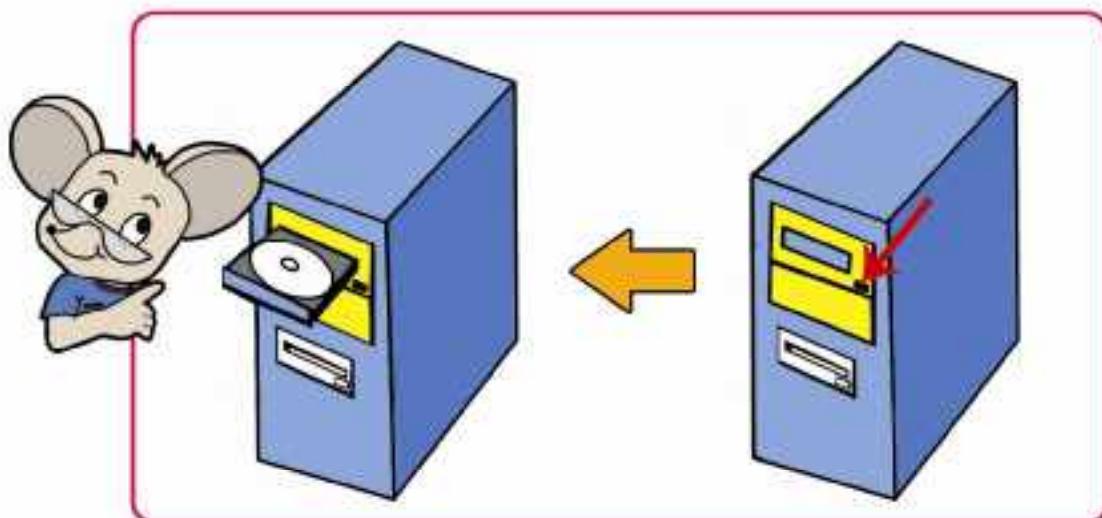
هنگامی که آن ها به خانه رسیدند، سامان مادرش را صدا کرد تا سی دی را برایشان در رایانه بگذارد و آن ها بتوانند آن را تماشا کنند. همیشه مادرشان سی دی را در رایانه قرار می داد و چیزهایی را باز می کرد، ولی آن روز مادرشان در خانه نبود. سحر و سامان با ناراحتی در اتاق خود نشستند و به سی دی نگاه گردند. سحر گفت: کاش موشی نحوه استفاده از سی دی و نهایش فیلم در رایانه را به ما یاد داده بود.

در همین هنگام، موشی آمد و گفت: صدایتان را شنیدم. چه کسی می خواهد نحوه استفاده از سی دی و پخش فیلم در رایانه را یاد بگیرد؟

سحر و سامان با خوشحالی فریاد زدند: هورا، ما می خواهیم یاد بگیریم! موشی سی دی را از جعبه در آورد و به بچه ها گفت: اولین نکته که در هنگام استفاده از سی دی باید رعایت کنید، این است که هنگام برداشتن سی دی اطراف آن را بگیرید و بر روی سی دی دست نگذارید.

سیس موشی به کیس اشاره کرد و گفت: باید سی دی را در جای مخصوصش که بر روی کیس قرار دارد بگذاریم. بر روی کیس دکمه‌ای قرار دارد که با فشردن آن، جایی که باید سی دی را در آن قرار دهیم بیرون می‌آید، بعد از قرار دادن سی دی در جای مخصوص، مجدداً همان دکمه روی کیس را بزنید تا سی دی داخل کیس قرار گیرد.

سامان گفت: حالا که سی دی را در رایانه قرار

دادیم چرا کارتون ها پخش نمی شود؟

موشی گفت: عجله نداشته باشید. یادتان می‌آید

خانه در آیوهای کجا بود؟

سر و سامان به آیکن Computer که بر روی دستکتاب قرار داشت اشاره کردند.

موشی گفت: آقرين! حالا برای دیدن درایو سی دی بر روی آیکن Computer دابل کلیک کنید.

حالا بر روی درایو سی دی دابل کلیک کنید تا بتوانید محتویات سی دی را ببینید.

اکثر فیلم ها و آهنگ ها در برنامه ای به نام مدیا پلیر پخش می شود. سامان بر روی یکی از کارتون ها دابل کلیک کرد و کارتون انتخاب شده تعاملیش داده شد.

بعد از تماشای کارتون، سحر پرسید: فیلمی که الان دیدم در همان برنامه ای که گفتی پخش شد؟
موشی گفت: بله! تصریف کنید تا اسم این برنامه را یاد بگیرید: مدیا پلیر.
سحر و سامان با هم گفتند: مدیا پلیر.

موسی گفت: بچه ها، به نوار وظیفه نگاه کنید و آیکن را بر روی نوار وظیفه به بچه ها نشان داد و گفت:
این آیکن، آیکن برنامه مدیاپلیر است. اگر زمانی پنجه مدیا پلیر را کوچک کردید یا کلیک بر روی آیکن در نوار وظیفه، می توانید دوباره، پنجه این برنامه را ببینید.

سامان به پایین پنجره ای که کارتون در آن پخش می شد اشاره کرد و گفت: این چیزهایی که پایین پنجره قرار دارد چیست؟ من تا به حال در هیچ پنجره ای این چیزها را ندیده ام.

موسی گفت: این ها دکمه های کوچکی هستند که هر کدام کاری انجام می دهند و مخصوص برنامه مديا پلير هستند.

موسی، کاربرد هر یک از دکمه ها را به صورت

زیر توضیح داد:

دکمه شروع یا پلی برای شروع پخش فیلم یا موسیقی استفاده می شود.	
دکمه توقف، برای توقف فیلم یا موسیقی استفاده می شود.	
دکمه مکث، با کلیک بر روی این دکمه، پخش فیلم یا موسیقی موقتا متوقف می شود اما هنگامی که دوباره بر روی آن کلیک شود فیلم یا موسیقی از همان جایی که متوقف شده بود ادامه پیدا می کند.	
دکمه عقب و دکمه جلو برای پرش به نقاط مختلف آهنگ یا فیلم استفاده می شود (برای استفاده از این دکمه ها باید کلید سمت چپ ماوس را بر روی آن هنگه دارید)	
دکمه خاموش کردن صدا، از این دکمه، برای قطع صدای فیلم و موسیقی استفاده می شود.	
دکمه کم و زیاد کردن صدا، با درگ کردن بر روی این گزینه می توان صدا را کم یا زیاد کرد.	

سحر گفت: پدرم سی دی هایی دارد که هنگامی که آن ها را در رایانه قرار می دهد، فیلمی پخش نمی شود و فقط آهنگ دارد.

موشی گفت: این سی دی ها صوتی هستند و بر روی آن ها فقط آهنگ قرار دارد.

سامان گفت: چگونه می توان به آهنگ های موجود بر روی سی دی های صوتی گوش داد؟

موشی گفت: برنامه مديا پلير برای پخش فیلم و آهنگ مورد استفاده قرار می گیرد.

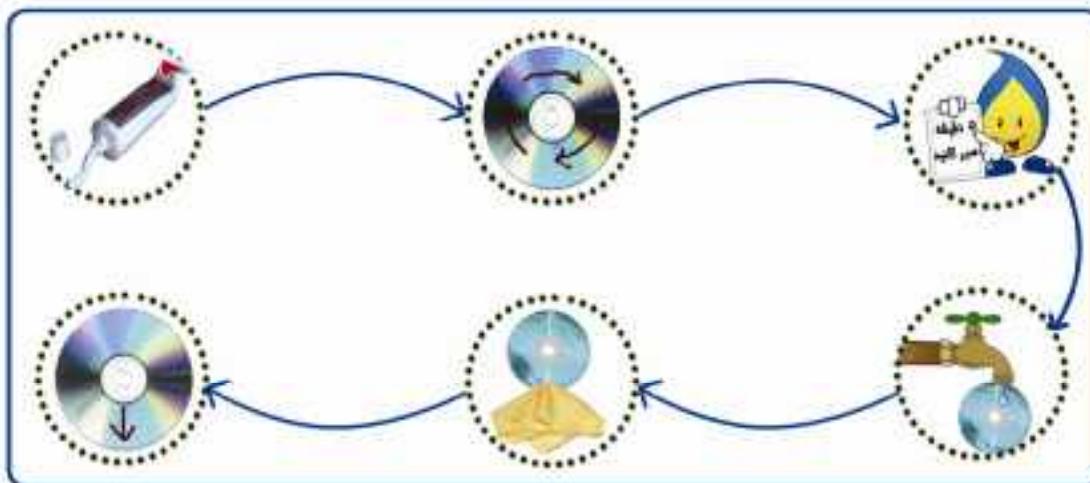
سحر و سامان به دقت به حرفهای مoshی گوش می دادند و خوشحال بودند که توانسته اند مطالب زیادی را یاد بگیرند.

موشی گفت: بچه ها، حالا اگر نمی خواهید کارتون دیگری ببینید، بهتر است سی دی را از کیس خارج کنید و آن را در جای خودش قرار دهید.

سامان، سی دی را از کیس خارج کرد و اطراف سی دی را گرفت و آن را در جعبه قرار داد.

موشی گفت: بچه ها در نگهداری از سی دی های خود دقت کنید. سی دی ها بسیار آسیب پذیرند و در برابر دور،

گرما، رطوبت، فشار و استفاده نامناسب از آن ها آسیب می بینند. هر چند وقت یکبار سی دی ها را به صورت زیر تمیز کنید.

در پایان این درس، شما با سی دی و نکات مربوط به آن آشنا شده اید و می توانید از نرم افزار مديا پلير برای پخش فیلم و آهنگ استفاده کنید.

فلش مموری و نحوه

استفاده از آن

سحر و سامان در اتاق خود نشسته بودند. سحر به سراغ کیف خود رفت و یک فلش مموری را از آن در آورد و به سامان نشان داد و گفت: دیروز در مدرسه جشنی برگزار شد، همه خوشحال بودند و عکس‌های یادگاری زیادی گرفتیم. یکی از بچه‌ها از معلم خواست تا عکس‌های جشن را برای او در فلش مموری بربیزد تا او هم عکس‌ها را داشته باشد. من از او خواهش کردم تا فلش مموری اش را به من بدهد تا من هم بتوانم عکس‌ها را ببینم.

سامان تو می‌دانی چگونه می‌توانیم از فلش مموری استفاده کنیم؟

سامان گفت: من تنها چیزی که از این وسیله می‌دانم این است که از فلش مموری هم مثل درایو برای ذخیره اطلاعات استفاده می‌شود، ولی روش کار با آن را بلد نیستم.

در این هنگام موشی سرفه‌ای کرد و گفت: از اینکه می‌بینم مطالیب را که به شما یاد داده‌ام را به این خوبی به یاد دارید بسیار خوشحالم.

سحر و سامان گفتند: موشی ما متوجه ورود تو نشدیم.

موشی گفت: اشکالی ندارد، سامان به شباهت فلش مموری و درایو اشاره کرد و گفت: هر دوی آن‌ها برای ذخیره کردن اطلاعات استفاده می‌شود. حالا کدام یک از شما می‌توانید تفاوت فلش مموری و درایو را بگویید؟

سحر و سامان بعد از مدتی فکر کردن گفتند: نمی‌دانیم.

موشی گفت: تفاوت آن‌ها در این است که فلش مموری را می‌توان به راحتی جا به جا کرد ولی درایو‌ها قابل حمل نیستند.

سحر گفت: هوشی، لطفاً نحوه استفاده از فلش مموری را به ما بده.
هوشی گفت: قبل از هر چیز، باید بدانید که فلش مموری اسم دیگری هم ندارد، نام دیگر فلش مموری کول دیسک است.
سپس به کیس اشاره کرد و گفت: فلش مموری به درگاه **يو اس بي** که بر روی کیس قرار دارد وصل می شود.

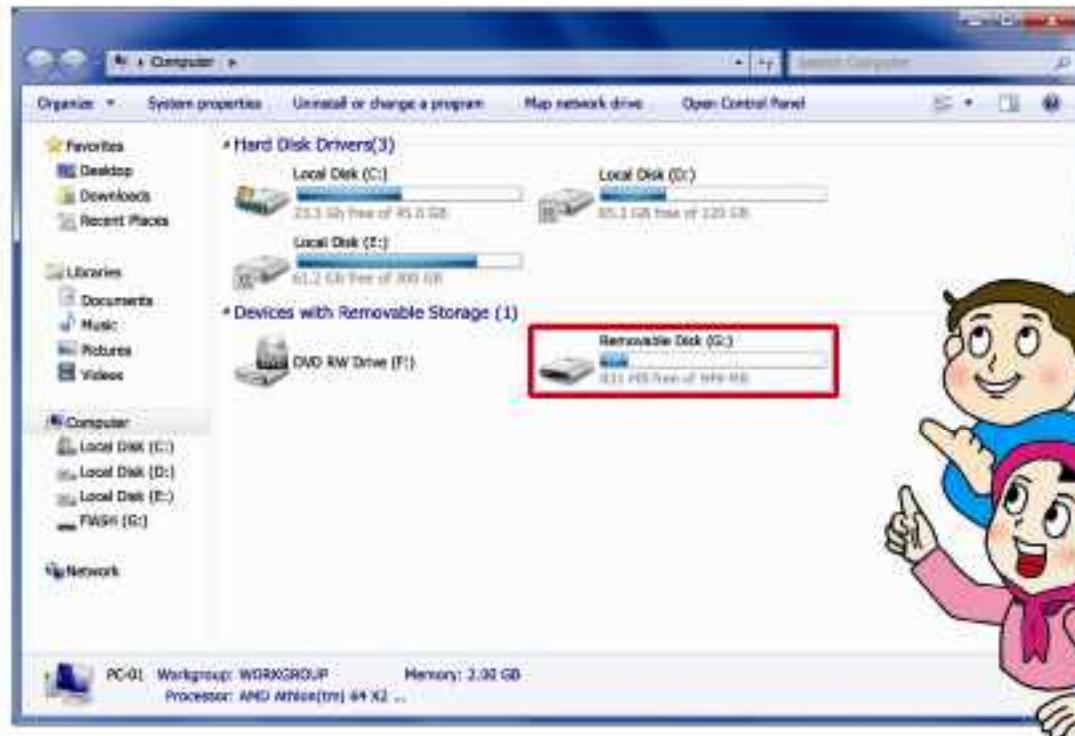
هنگامی که فلش مموری به رایانه وصل می شود و توسط رایانه شناخته می شود، اگر بر روی مثلث کوچکی که بر روی نوار وظیفه قرار دارد کلیک کنید، می توانید آیکن فلش مموری را ببینید.

حالا بباید با هم به خانه درایو ها برویم، موشی بر روی آیکن که بر روی دسکتاپ قرار داشت، دابل کلیک

کرد. بچه ها با نگاه کردن به پنجره گفتند: یک درایو به درایو های ما اضافه شده است؟

موشی گفت: درست است، آخرین درایوی که در این پنجره می بینید درایو فلاش مموری است و بر روی آن دابل کلیک کرد.

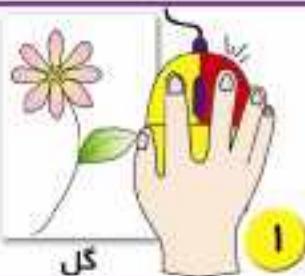
سحر گفت: این عکس هایی است که در مدرسه گرفته بودیم و سپس با سامان مشفول دیدن عکس ها شدند. سحر رو به موشی کرد و گفت: موشی می خواهم عکس گلی که در رایانه ام وجود دارد را بر روی فلاش مموری دوستم بریزم تا او هم آن را داشته باشد.

انتقال اطلاعات به فلاش مموری

موشی گفت: برای اینکه چیزی را به فلاش مموری انتقال دهید، باید مرحلی که می گوییم را به ترتیب انجام دهید:

۱- بر روی آیکن چیزی که می خواهید به فلش مموری انتقال دهید.

راست کلیک کنید.

سامان پرسید: موشی می شود اسم فلش مموری را تغییر داد به صورتی که وقتی آن را به کیس وصل می کنیم در خانه درایو ها نام خودمان را نشان دهد؟

موشی گفت: **تغییر نام فلش مموری** همانند تغییر نام پوشه هاست که در درسهای قبلی یاد گرفتید.

سحر گفت: بگذارید من نام فلش مموری دوستم را تغییر دهم، او ابتدا به خانه درایو ها رفت و بر روی آیکن فلش مموری

راست کلیک کرد و گزینه **Rename** را انتخاب کرد و بعد از فشردن کلید های **Shift** و **Alt** و فارسی کردن صفحه کلید نام دوستش را نوشت و در جای خالی از صفحه کلیک کرد.

جدا کردن فلاش مموری از کیس

سحر به سراغ کیس رفت و گفت: حالا می توانم فلاش مموری را از کیس جدا کنم.
موشی گفت: نه سحر، این کار را نکن. برای خارج نمودن فلاش مموری هر گز نباید بدون متوقف کردن ، آن را از کیس جدا کرد. برای غیرفعال کردن فلاش مموری، مراحل زیر را انجام دهید:

- ۱- بر روی مثُلث کوچک موجود بر روی توار وظیفه کلیک کنید.

- ۲- در این قسمت بر روی آیکن فلاش مموری کلیک کنید.

- ۳- از کادر باز شده بر روی گزینه دوم کلیک کنید.

موشی گفت: اگر فلش مموری را بدون متوقف کردن آن از کیس جدا کنید ممکن است فلش مموری بسوزد و دیگر نتوان از آن استفاده کرد.

سحر گفت: ممکن بود با این کار من، فلش مموری دوستم که پیش من امانت بود بسوزد، چه خوب که تو اینجا بی و این مطالب را به ما یاد می‌دهی.

سحر بعد از متوقف کردن فلش مموری آن را از کیس جدا کرد و در کیف خود گذاشت تا فردا آن را به دوستش برگرداند.

تحقیق

تحقیق کنید چه دستگاههای دیگری غیر از فلش مموری را می‌توان به درگاه یا اس بی وصل کرد.

در رابطه با مزایا و معایب فلش مموری از پدر و مادر و یا بزرگترهای خود بپرسید

در پایان این درس شما با فلش مموری و نحوه کار با آن آشنا شده و قادر خواهید بود مطالبی را که می‌خواهید به فلش مموری انتقال دهید.

آشنایی با شبکه و اینترنت

سحر و سامان در اتاق خود مشغول انجام کارهایشان بودند. ناگهان سامان به سحر گفت: امروز در مدرسه اتفاق عجیبی افتاد.

سحر گفت: چه اتفاقی؟

سامان گفت: امروز در کلاس رایانه، معلم از ما خواست که اگر سوالی از جلسات قبل داریم بپرسیم. من اجازه گرفتم و سوالم را بپرسیدم. معلم شروع به توضیح مطلب کرد و من در حالی که سر جای خود نشسته بودم، دیدم که اشاره گر ماوس چابه چا می شود و همان کارهایی را انجام می دهد که معلم توضیح می دهد.

رایانه همه بچه های کلاس یک چیز را نشان می داد و اشاره گر ماوس آن ها نیز، بدون اینکه به ماوس دست بزنند چابه چا می شد. به نظر تو این موضوع عجیب نیست؟

سحر گفت: برای من هم این موضوع عجیب است، بیبا با هم موشی را صدا کنیم شاید صدایمان را بشنود و زودتر ببینید، من خیلی کنچکاوم که راجع این موضوع بدانم. سحر و سامان هر دو با هم موشی را صدا کردند. ناگهان موشی قاهر شد و گفت: سلام بچه ها، چرا من را صدا کردید؟ سامان هاجرا را برای موشی توضیح داد.

موشی گفت: بچه ها، در مکان هایی که چندین رایانه وجود دارد شما می توانید علاوه بر اینکه از اطلاعات موجود در رایانه خود استفاده می کنید از اطلاعات موجود در رایانه های دیگر نیز استفاده کنید، ولی این کار یک شرط دارد.

سامان گفت: چه شرطی؟

موشی گفت: هنگامی که دورایانه به یکدیگر متصل می شوند شما قادر به انجام این کار خواهید

بود. در مدرسه سامان همه رایانه ها به یکدیگر متصل شده اند و معلم می تواند به رایانه همه دسترسی داشته باشد.

به وصل کردن رایانه ها به یکدیگر، شبکه کردن می گویند.

موشی ادامه داد و گفت: شما قبلا با استفاده از فلاش مموری می توانستید اطلاعات را از رایانه ای به رایانه دیگر چاکتید، ولی

با شبکه کردن رایانه ها دیگر نیازی به استفاده از فلاش مموری نیست. با شبکه کردن رایانه ها می توانیم در هزینه ها صرفه جویی کنیم. فرقن کنید بزرگ شده اید و مدیر یک شرکت هستید. شرکت شما ۱۰ رایانه دارد و کارمندان شما باید اطلاعاتی را چاپ کنند. آیا شما باید ۱۰ چاپگر بخرید؟

سامان گفت: خریدن ۱۰ چاپگر هزینه زیادی دارد. کاش راه دیگری وجود داشت.

موشی گفت: شما می توانید یک چاپگر بخرید و آن را به یک رایانه متصل کنید و با شبکه کردن رایانه ها به رایانه های دیگر هم امکان اجازه از همان چاپگر را پذیرید.

سامان با خوشحالی گفت: عجب فکر خوبی است.

موشی گفت: حالا بباید شما را با شبکه بزرگتری آشنا کنم.

سحر و سامان گفتند: چقدر بزرگ؟

آشنایی با اینترنت

موشی گفت: یک شبکه جهانی. سپس ادامه داد و گفت: هنگامی که رایانه ها در سراسر جهان به یکدیگر متصل شوند، یک شبکه جهانی به نام اینترنت به وجود می آید.

در اینترنت، اطلاعات زیادی وجود دارد. شما می توانید از این اطلاعات استفاده کنید و یا آن ها را بر روی رایانه خود ذخیره کنید.

به گرفتن اطلاعات، برنامه ها و ... از اینترنت دانلود گفته می شود.

سحر پرسید: ما هم می توانیم اطلاعاتی را در اینترنت قرار دهیم تا دیگران از آن استفاده کنند؟
موسی گفت: بله شما می توانید این کار را انجام دهید. به قرار دادن اطلاعات در اینترنت، آپلود گفته می شود.

مزایای اینترنت

اینترنت مزایای زیادی دارد و بسیاری از مشکلات ما را حل می کند. بیایید با چند مورد از مزایای اینترنت آشنا شویم.

۱- شما می توانید در اینترنت مطالب مورد نظر خود را جست و جو کنید.

۲- شما می توانید با دوستان خود هر جای دنیا که باشند گفت و گو کنید.

۳- شما می توانید برای دوستان خود در هر جای دنیا که باشند نامه بفرستید.

۴- شما می توانید با دوستاتان به صورت گروهی بازی کنید.

۵- شما می توانید کالاهای مورد نیاز خود را خریداری کنید.

اینترنت علاوه بر داشتن این مزایا امکان استفاده از خدماتی مانند بانکداری الکترونیک و دولت الکترونیک و ... را نیز به ما می دهد.

سحر گفت: من دیده ام که پدرم با استفاده از رایانه به حساب دیگران پول می فرستد.

موسی گفت: بگذرید در مورد بانکداری الکترونیک و دولت الکترونیک بیشتر توضیح دهم.

بانکداری الکترونیک

در گذاشته‌ها برای انجام بسیاری از کارهای خود مانند پرداخت قبض‌ها، دریافت صورت حساب، دریافت پول از حساب خود و ... می‌باشد به بانک خود مراجعه کنید. ولی امروزه با پیشرفت تکنولوژی‌ها می‌توانید از طریق رایانه، تلفن همراه و ... کارهای بانکی خود را انجام دهید. با این کار می‌توانید خواهیم بود در هر ساعتی از شبانه روز کارهای بانکی خود را انجام دهید و با این کار، در هزینه‌ها تیز صرفه‌جویی می‌شود.

دولت الکترونیک

هدف از ایجاد دولت الکترونیک این است که بین مردم و دولت هیچ دیوار، ساختمان و یا مرزی وجود نداشته باشد و مردم بتوانند هر جا و هر ساعت از شبانه روز کارهای خود را انجام دهند.

سامان گفت: موشی چگونه می‌توانید به اینترنت متصل شویم؟ موشی گفت: یکی از روش‌های اتصال به اینترنت روش دایال آپ (Dial Up) است. این روش از خط تلفن برای برقراری ارتباط با اینترنت استفاده می‌کند. مشکل ایشان این است که در این روش وجود دارد این است که شما به صورت همزمان نمی‌توانید از خط تلفن و اینترنت استفاده کنید. همچنین در این روش، پهنه‌ای باند کم است.

سرخ و سامان گفتند: پهنه‌ای باند دیگر چیست؟

موشی گفت: یک جاده را در نظر بگیرید، هر چه این جاده پهن تر باشد ماشین‌های بیشتری می‌توانند در آن جاده رفت و آمد کنند ولی هر چه جاده باریک تر باشد رفت و آمد ماشین‌ها سخت تر است و ترافیک بیشتری به وجود می‌آید. هنگامی که رایانه شما به اینترنت متصل می‌شود اطلاعاتی را از طریق پهنه‌ای باند، ارسال و دریافت اطلاعات هم بیشتر است.

موشی گفت: تا یادم نرفته است باید به شما در مورد خطرات اینترنت و نکات امنیتی آن هم تذکراتی بدهم.

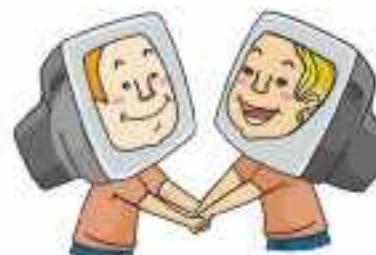
امنیت اطلاعات

موشی گفت: اینترنت دارای جنبه های بسیار مفیدی برای کودکان و نوجوان است، اما در عین حال می تواند خطرناک هم باشد. ایجاد امنیت برای افراد، خصوصاً کودکان و نوجوانان امری لازم و ضروری است. بی احتیاطی در زمان استفاده از اینترنت ممکن است موجب خسارت های جدی شود.

در فضای اینترنت هیچگاه از مشخصات واقعی شخص خود استفاده نکنید، بهتر است در فضای اینترنت تاشناس باشید.

هرگز با کسی که در فضای مجازی آشنا می شوید در محیط واقعی قرار ملاقات نگذارید.

رمز عبور خود را در اختیار سایرین (حتی دوستان صمیمی) خود قرار ندهید.

معمولاً کودکان و نوجوانان ترجیح می دهند به همه اعتماد کنند، شما باید بدانید افرادی در جامعه هستند که تمام تلاش خود را برای فریب دادن کودکان و نوجوانان می کنند.

سحر گفت: سهامان، دقت و کنجکاوی تو در کلاس درس باعث شد مطالب جدیدی یاد بگیریم. موشی گفت: درست است. دقت کردن، همیشه به شما در یادگیری مطالب جدید کمک می کند. بچه های عزیز من دیگر باید بروم، تا بعد خدانگهدار.

آدرس: تهران - خیابان سهندی شهرک - خیابان همچو خوب - پلاک ۹۹ - کد ۹۰۰

تلفن: ۰۲۱ - ۸۸۷۳۸۴۵۸

وب سایت: www.rfk-co.com

ایمیل: Roshangaran_farda@ystp.ac.ir

